

PROMICANJE DOJENJA U NAŠEM RODILIŠTU

Poznato je da je zadnjih desetljeća prirodna prehrana novorođenčadi majčinim mlijekom nedopustivo nazadovala. Zbog toga su SZO i UNICEF 1991. godine pokrenule novu inicijativu vraćanja djece na isključivu prehranu majčinim mlijekom do 6 mjeseci starosti, a kasnije uz nadohranu barem 1 - 12 mjeseci. Međunarodnim je kodeksom zabranjeno dijeljenje promidžbenog materijala i supstituta za majčino mlijeko u rodilištu. Te godine je u Hrvatskoj, koja se ubrajala u zemlje s najnižom stopom dojenja u svijetu, osnovana Komisija za promicanje dojenja pod pokroviteljstvom i uz financijsku pomoć UNICEF-a. Nacionalna Komisija za promicanje dojenja izradila je program promicanja koji sadrži:

1. Edukativni promidžbeni materijal
 - priručnik za zdravstvene radnike
 - brošura "Savjeti majkama"
 - video savjetnik - umijeće dojenja
 - bedževi i naljepnice
2. Edukativni seminari i tečajevi na regionalnom i županijskom nivou za liječnike i medicinske sestre koje rade s djecom.

Svjetska zdravstvena organizacija je 1991. godine također lansirala inicijativu za dodjelu plaketa Bolnice prijatelj djece (Baby Friendly Hospital), a to su ona rodilišta u bolnicama koja u potpunosti potiču i podržavaju dojenje kroz primjenu programa "Deset koraka do uspješnog dojenja". Početkom 1994. godine u našem rodilištu je nakon edukativnih tečajeva za liječnike ginekologe, pedijatre, neonatologe, primalje i dječje sestre, uveden ROOMING IN - djeca su smještena u sobu s majkama. Do tada su djeca bila odvojena u boksevima za novorođenčad. Na odjelu se ukida kuhanje čaja za svu novorođenu djecu i pristupamo provođenju:

"DESET KORAKA PREMA USPJEŠNOM DOJENJU"

1. U svim bolesničkim sobama i radnim prostorijama imamo ispisana pravila o dojenju kojima se koriste roditelji i medicinsko osoblje.
2. Dva sata tjedno imamo edukativna predavanja za sestre i primalje za primjenu uputa i pravila o dojenju.
3. Za edukaciju trudnica na odjelu o važnosti i dobrobitima dojenja koristimo razgovor, audiovizualnu metodu i tiskani materijal. Osim toga gotovo svi ginekolozi Primarne zdravstvene zaštite obavljaju uz ostalo i psihičku pripremu trudnica za dojenje.
4. Nakon poroda primalja ostvaruje rani kontakt majke i djeteta i prvi podoj unutar pola sata u radaonici.
5. Na odjelu su djeca smještena u sobama uz majku i nakon uputa o higijeni svaka žena dobije brošuru i upute za dojenje. Sestra uči roditelju da doji. Objašnjava joj fiziologiju laktacije i kako je stimulirati. Nadalje ukazuje na prednosti dojenja za majku i dijete i odabire najbolji položaj majci i djetetu pri podaju.
6. Zdravoj novorođenčadi ne dajemo nikakovu nadohranu niti čaj osim kada za to imamo medicinsku indikaciju, a to su bolesti majke (aktivna tuberkuloza, bubrezi, srce, teške infekcije). Humaniziranim mlijekom hranimo i nedonoščad male porođajne težine kada majke na vlastiti zahtjev odu ranije iz rodilišta.
7. "Rooming in" omogućuje tijekom 24 sata bliski kontakt i nastavak prirodne simbioze majke i djeteta nakon poroda. Prvi su podoji od posebne važnosti, jer uspješan prvi pokušaj ženi daje osjećaj samopouzdanja.
8. Majka na svako traženje djeteta danju i noću doji svoje dijete poštujući njegov ritam. Nema vremenskih ograničenja za duljinu podaja i učestalosti. Novorođenčad koja bi spavala duže od 3 - 4 sata budimo.
9. Na odjelu za novorođenčad koja se ne doji na prsima, a iz razloga kao što su nedonošenost, malformacije, ravne ili uvučene bradavice hrani se žličicom, dok se ne uspostavi mehanizam dojenja. Duge i varalice su zabranjene.
10. Kod otpusta majci dajemo pisane upute da se u slučaju problema s dojenjem, za savjet javi nama u rodilište u svako doba tijekom 24 sata ili svom pedijatru kako bi održali što duži period laktacije.

Liječnici i sestre hematološkog odsjeka - rodilišta Opće bolnice Karlovac, 14. 6. 1996.

USPJEH DOJENJA U RODILIŠTU OPĆE BOLNICE KARLOVAC

Godina	Novorođenčad	Bol. i nedonošč.	%	Dojenje %	Dojenje + IMM %	Prirodna prehrana	Podoj + dohrana	Umjetna prehrana
1994.	897	117	13	86,8	6,9	93,7	3,2	3,1
1995.	894	68	7,6	90,9	2,7	93,6	3,6	2,8
1996.								
siječanj	74	7	9,5	91,9	6,8	98,6	-	1,4
veljača	72	9	12,5	94,4	2,8	97,2	-	2,8
ožujak	76	5	6,6	96	1,3	97,3	-	2,7
travanj	74	2	2,7	95,9	2,8	98,7	-	1,3
svibanj	125	11	8,8	96,8	1,6	98,4	-	1,6

Kako se iz predloženih podataka vid, i naš Odjel s velikim postotkom uspješno provodi "Deset koraka" SZO-a i UNICEF-a. 4. svibnja Nacionalna ocjenjivačka komisija pozitivno je ocijenila naš rad i postali smo Baby Friendly Hospital (14. lipnja 1996. - drugi u Hrvatskoj). Suradnja s patronažom je dobra, a naredni nam je zadatak još bolje se povezati s liječnicima Primarne zdravstvene zaštite radi dobivanja povratnih informacija o duljini dojenja naših beba.

SAŽETAK

Profesionalna je obveza primalja, sestara i neonatologa u rodilištu ohrabrivati, poticati i podržavati majke u svladavanju svih problema koji se javljaju u vezi s laktacijom i dojenjem. Duljina boravka od 4 ili 5 dana dovoljna je za uspostavljanje potpune prirodne prehrane novorođenčadi. Samo dojenjem 4 - 6 mjeseci osiguravamo optimalan rast i razvoj djeteta, očuvanje zdravlja, jer je majčino mlijeko hrana i lijek, pridonosi zdravlju majke i sastavni je dio snažne emocionalne veze majke i djeteta. Osim što je dojenjem majčino mlijeko uvijek dostupno, idealne je topline za probavu i gotovo sterilno. Dojenje je isplativo za obitelj i društvo, to je besplatna hrana za djecu koju ne treba dodatno proizvoditi niti uvoziti.

Vučković Branka, Stanislav Džeba, Opća bolnica Karlovac